

19.00.03 «Психология труда, инженерная психология, эргономика» / С. В. Волканевский. – Ярославль, 2010. – 26 с.

3. Гошовська Д. Психологія спорту і фізичного виховання : [навчально-методичний посібник] / Дарія Гошовська. – Дрогобич : Університетська бібліотека, 2006. – 128 с.

4. Курапова И.А. Нравственно-ценностная регуляция эмоционального выгорания в профессиональной деятельности (на примере педагогов средней и высшей школы : автореф. дис. канд. психол. наук : спец. 19.00.03 «Психология труда, инженерная психология» / И.А. Курапова. – М., 2009. – 22 с.

5. Мищенко А.В. Личностные детерминанты эмоционального выгорания спортивных тренеров : автореф. дис. ... канд. психол. наук : спец. 19.00.01 «Общая психология, психология личности, история психологии» / А.В. Мищенко. – Сочи, 2011. – 20 с.

6. Умняшкина С.В. Синдром эмоционального выгорания как проблема самоактуализации личности (в сфере помогающих профессий) : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.04. «Медицинская психология» / С. В. Умняшкина. – Томск, 2001. – 21 с.

УДК 378.04:159.9-051

Варга Вікторія Степанівна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ВНЗ

Підготовку психолога дослідники розглядають через розвиток професійної компетентності, професійного мислення, професійної креативності, критичності мислення, здібностей до прогнозування, імпровізації, інноваційності, формування творчого потенціалу особистості майбутнього практика. Проблему професійної підготовки майбутніх психологів пропонується вирішувати через роботу на заняттях з предметів загальнопрофесійних дисциплін і дисциплін предметної підготовки. Необхідно відзначити, що всі знання, які студент здобуває у вузі, впливають на його подальший професійний ріст. При підготовці майбутнього фахівця по запобіганню та подоланню конфліктів кожний навчальний предмет у вузі повинен містити наукову інформацію, необхідну для прикладного застосування її в діяльності майбутнього психолога, тобто викладання будь-якого навчального предмета у вузі слід проводити в контексті майбутньої професії студентів.

І.А. Ревіна [3] виділила умови, що перешкоджають формуванню психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності: психологічні особливості студентського віку; недостатньо розвинута здатність сполучати ближню та віддалену перспективу; незавершеність розвитку функції планування; протиріччя і невпорядкованість різних аспектів «Я»; невміння

розмежувати можливе і бажане; умови розвитку суспільства: зміна ціннісних орієнтирів в сучасному суспільстві; поява великої кількості «нових» професій; некерований ріст вищих навчальних закладів; особливості сучасної системи освіти. І.П. Голосніченко [1] зауважує, що психологічно підготувати до майбутньої професійної діяльності можливо завдяки удосконаленню процесу навчання майбутніх психологів.

З метою залучення студентів до активної роботи заняттях сьогодні широко використовується «навчання в малих групах», що спонукає студентів до більш активної участі у навчальному процесі. Студенти краще засвоюють матеріал, коли їх залучають до вирішення різноманітних проблемних завдань. Майбутні психологи ще в стінах вищого навчального закладу повинні вивчати практичний передовий досвід консультативного процесу, формувати свою професійну майстерність та здійснювати роботу щодо самовдосконалення [2,3]. На практичних заняттях слід використовувати елементи психоконсультації з метою запобігання чи подолання різних конфліктів. Метод «мозковий штурм», або «мозкова атака» слід використовувати для розвитку творчих здібностей або для розв'язання складних проблем у житті. Метод активного навчання дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів та розгляд складних сімейних конфліктних випадків, проблемних ситуацій.

Соціально-психологічний практикум з формування готовності студентів до запобігання та подолання конфліктів полягає у тому, що вони одержують таку підготовку, яка відповідає вимогам сучасного життя. Це розв'язуються за допомогою тренінгових вправ і моделювання конфліктних ситуацій. Однак, більшість психологів виявляються неготовими до такого роду діяльності, тому що в основному орієнтовані на традиційні форми: лекції і семінарські заняття. Самостійна робота студентів-психологів має на меті формування їх пізнавальної активності, засвоєння ними основних вмінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже здобутих знань, підвищення рівня організованості тощо. Рольові ігри використовуються для імітаційного моделювання ситуації спілкування та взаємодії, апробації варіантів нової поведінки в [5]. На базі психологічних служб студенти мають можливість вдосконалювати практичні навички та уміння запобігання та подолання конфліктів. Така взаємодія вигідна для двох сторін: для вищої школи – забезпечення практичної бази щодо проходження практики студентами, для психологічної служби – перспективний відбір ефективних спеціалістів, які на високому рівні продемонструють свої вміння та навички на практиці.

Отже, основними чинниками забезпечення ефективного формування готовності майбутніх психологів до запобігання та подолання сімейних конфліктів є: мотивація особистості, наявність потреби у постійному самовдосконаленні, чіткість уявлень про сутність майбутньої професійної діяльності; рефлексія професійного становлення, включення студентів в активну і різноманітну діяльність; спеціальним чином організована професійно-педагогічна підготовка в умовах інформатизації навчального процесу; використання системи критеріїв адекватного оцінювання рівнів сформованості психологічної готовності до діяльності; творчий підхід до навчання та

підготовки майбутнього спеціаліста; вдосконалення психологічно-професійного відбору абітурієнтів на спеціальність «психологія», організація психологічної служби та психолого-педагогічного супроводу на етапі підготовки студентів-психологів; вдосконалення теоретико-методологічної підготовки студентів-психологів до професійної діяльності.

Література

1. Голосніченко І.П. Використання матеріалів практики у навчальному процесі: матеріали наук.-прак. конф. – К.: НАВСУ, 1993. – С. 262–267
2. Зязюн І. Гуманістична парадигма в освіті // Вища освіта в Україні: реалії, тенденції, перспективи розвитку. – Нова парадигма вищої освіти. – К., 1996. – Ч.І. – С. 8–12
3. Ревина І.А. Исследование готовности школьников к осознанному профессиональному выбору / Пед. Серія 12. Психологічні науки 126 обозрение. – 2007. – № 3. – С. 100–106
4. Рибалка В.В. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Монографія / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Видавництво “Віпол”, 2000. – С.626
5. Яценко Т.С. Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимися. – К.: Освіта, 1993. – 208 с.

УДК 159.922.2:316.654:34.08

*Василець Наталія Михайлівна
Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

АНАЛІЗ ЗМІСТОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ДОВІРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Беручи до уваги визначення довіри як суб'єкт-суб'єктних відносин, сутність яких розкривається через домінуючий компонент в системі взаємозв'язку таких структурних компонентів відносин довіри, як когнітивний, афективний та конативний, а також розглядаючи не тільки зв'язок цих компонентів в системі довіри як цілісності, але й визначаючи їх як самостійні чинники відносин довіри. Ми проаналізували змістові характеристики структурних компонентів довіри у системі відносин «викладач-студент».

Когнітивний компонент відносин довіри визначався нами як уявлення та знання партнерів взаємодії один про одного в системі відносин «викладач-студент». Містить прогноз передбачуваного вчинку, заснований на знаннях, уявленнях про світ, людей, типи відносин, соціальні норми, норми поведінки, знаннях про себе і припущеннях про свої можливості, заснованих на негативному досвіді [3].

Довіра до науково-педагогічних працівників формується під впливом особистісних та суспільних уявлень студентів, серед яких найвагомішими є:

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>